

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Державної інспекції ядерного регулювання України «Про затвердження Положення про функціональну підсистему ядерної та радіаційної безпеки єдиної державної системи цивільного захисту»

1. Резюме

Проєкт акта спрямований на гармонізацію та вдосконалення заходів цивільного захисту у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах використання ядерної енергії та при перевезенні радіоактивних матеріалів на території України, а також за її межами в разі можливості транскордонного перенесення радіоактивних речовин і сприятиме забезпеченню готовності органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми до дій за призначенням.

Метою розробки проєкту акта є забезпечення створення функціональної підсистеми ядерної та радіаційної безпеки єдиної державної системи цивільного захисту, визначення її складу, рівнів та основних завдань.

Наказ підготовлено Державною інспекцією ядерного регулювання України на підставі статті 9 Кодексу цивільного захисту України, пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 грудня 2018 р. «Щодо підсумків введення воєнного стану в Україні, Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 р. № 11, Типового положення про функціональну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101 та підпункт 34 пункту 4 Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 363 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2018 р. № 450).

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Необхідність прийняття цього нормативно-правового акта зумовлена змінами законодавства, що відбулись з часу прийняття наказу Держатомрегулювання від 20 січня 2009 р. № 16 «Про затвердження Положення про функціональну підсистему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру «Безпека об'єктів ядерної енергетики», змінами, що були внесені постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2018 р. № 450 до Положення про єдину державну систему цивільного захисту та Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, та приведення Положення про функціональну підсистему ядерної та радіаційної безпеки у відповідність до Типового положення про функціональну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101.

Завчасне створення механізмів практичної реалізації основоположної цілі ядерної та радіаційної безпеки – захисту людини і навколишнього середовища

від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання шляхом співпраці ліцензіатів, роботодавців, органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, інших державних органів тощо відповідає рекомендаціям Міжнародного агентства з атомної енергії, положенням Директиви Ради 2013/59/ЄВРАТОМ від 5 грудня 2013 р. про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання. Зокрема, таких складових системи управління аварійними ситуаціями, як оцінювання потенційних ситуацій аварійного опромінення населення, забезпечення надійного зв'язку між учасниками реагування, ефективних і дієвих механізми співпраці та координації на об'єктовому, регіональному, національному і міжнародному рівнях.

3. Суть проєкту акта

Проєкт акта визначає основи створення функціональної підсистеми ядерної та радіаційної безпеки єдиної державної системи цивільного захисту, її склад, завдання та рівні з метою захисту персоналу, населення і територій від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання шляхом запобігання ядерним та радіаційним аваріям на об'єктах використання ядерної енергії та при перевезенні радіоактивних матеріалів, забезпечення оперативного реагування у разі їх виникнення на території України в мирний час та в особливий період.

Проєкт акта спрямований на забезпечення готовності сил і засобів Держатомрегулювання, суб'єктів господарювання, що належать до сфери її управління, також суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії до дій, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій із ризиком радіаційного опромінення, радіаційного забруднення та реагування на них відповідно до статей 32, 33 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».

4. Вплив на бюджет

Введення в дію проєкту акта не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

Фінансування діяльності з управління створенням функціональної підсистеми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету в межах бюджетних призначень, затверджених на цілі на відповідний період за бюджетною програмою Держатомрегулювання, відповідних програм та проєктів міжнародної допомоги, інших, не заборонених законодавством джерел.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта пройшов (виносився на) громадське обговорення на веб-сайті Держатомрегулювання відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», за результатами обговорення пропозицій не надходило.

6. Прогноз впливу

Реалізація проекту акта за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів і ринок праці, однак сприятиме зниженню рівня небезпек техногенного та природного характеру, створенню передумов для зміцнення та збереження здоров'я населення шляхом удосконалення механізмів цивільного захисту від надзвичайних ситуацій із ризиком радіаційного опромінення, радіаційного забруднення та забезпечення ефективного реагування на об'єктовому, регіональному, національному і міжнародному рівнях, у разі виникнення таких надзвичайних ситуацій.

Обов'язки фізичних та юридичних осіб щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання під час здійснення практичної діяльності та у випадку радіаційних аварій визначені у статтях 13 та 14 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», у статтях 32 та 33 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист».

Проект акта не містить інших завдань та обов'язків для суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії ніж ті, що визначені законами України.

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» виконано оцінку регуляторного впливу проекту акта і оприлюднено на офіційному веб-сайті Держатомрегулювання.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу погоджено Державною службою України з питань надзвичайних ситуацій (через Міністерство внутрішніх справ).

Проект наказу також було погоджено Службою безпеки України, Міністерством закордонних справ України, Міністерством внутрішніх справ, Національною гвардією України, Національною поліцією України, Державною службою України з питань праці.

8. Ризики та обмеження

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Проект наказу не потребує проведення громадської антидискримінаційної експертизи.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

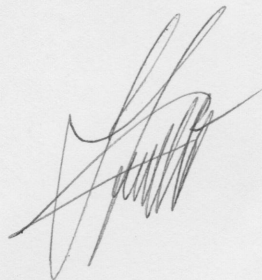
Проект наказу не містить правил та процедур, що можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Правовою підставою розроблення проєкту акта є Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 363, згідно з яким Держатомрегулювання здійснює управління створенням та функціонуванням функціональної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, оперативно сповіщає через засоби масової інформації про радіаційні аварії на території України, а також за її межами в разі можливості транскордонного перенесення радіоактивних речовин.

Наказ підготовлено на виконання статті 9 Кодексу цивільного захисту України, пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 грудня 2018 р. «Щодо підсумків введення воєнного стану в Україні, Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 р. № 11, Типового положення про функціональну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101, пункту 3 Плану основних заходів цивільного захисту на 2020 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1316-р.

Голова Державної інспекції
ядерного регулювання України

Григорій ПЛАЧКОВ

«15» січня 2020 року